

Uzmanlık yetkilerinin haritalanması yoluyla koruma & restorasyon mesleğine giriş çerçevesi

Jeremy Hutchings¹ Susan Corr²

Online Yayınlama : 4 June 2011

© Yazarlar: 2011. Bu makale, Springerling.com adresinde açık erişimli olarak yayınlanmaktadır.

Özet

Belge, Koruma & Restorasyon mesleğinin belirli tanımlayıcıları ile Konservatör & Restoratörler Örgütü Avrupa Konfederasyonu tarafından nasıl geliştirildiğini açıklamaktadır. Bilgi, Beceri ve Yetkinliğin üç başlığına göre olan sonuçlar, Avrupa Yeterlilik Çerçevesi tarafından tanımlanmıştır. Yeterince ifade edilen seviyenin iyi bir tanımının verilmesi yerine, kavram haritalama, mesleğe giriş için gerekli olan Bilgi, Beceri ve Yeterlilik topografisini ortaya çıkarmak amacıyla açık bir şekilde kullanılmıştır. Bu yöntemin uygulaması, bu tür açıklayıcı bir sistemin kullanılması suretiyle bu gibi mesleklerin karmaşık niteliğini aydınlatmak için mümkün olduğunu gösteren bilimlerde öğrenmeyi geliştirmek amacıyla 1972 yılında orijinal olarak Novak tarafından geliştirilmiştir. Farklı unsurlar arasındaki bağlantılar ile hiyerarşik yapısı ve kolaylığı, entelektüel sağlam bir çerçevenin yapımı için gerekli olan yardımı belirleyebilir, böylece de uygunluğunu göstermektedir. Sonuçlar, mesleğe girişin, her bir unsurun beceri ve bilginin kişisel bir düzeyine sahip olduğu yerde yapısal bir işlem olarak ifade edilebilir olan birbirine bağlı bilişsel yetkinliklerin bir çerçevesi olarak sunulabilir olduğunu öne sürmektedir.

Anahtar Kelimeler: Avrupa yeterlilik çerçevesi – Koruma & Restorasyon – Kavram haritası – Beceri – Bilgi – Yeterlilik – Taksonomi – Giriş nitelikleri – E.C.C.O

Giriş

Bu belge, Koruma & Restorasyon mesleğine girmeyi dileyen kişiler tarafından ihtiyaç duyulan yeterlilik düzeyini ve kapsamını açık bir şekilde tanımlamak için Konservatör & Restoratör Örgütü Avrupa Konfederasyonu (E.C.C.O) tarafından üstlenilen işleri sunmaktadır.

Bu kavramdaki yeterlilik, kendi uzmanlık alanlarındaki mesleki gereksinimler ile tutarlı bir düzeyi elde etmek ve bunu sağlamak amacıyla yetenekleri ile gelecek vaat eden bir meslek sağlayan eğitim sürecinin nihai sonucudur. Bu yaklaşım, becerilerin üçlü puanlaması açısından, Avrupa Yeterlilik Çerçevesi (EQF) sisteminden miras kalan, mesleki “malzemeleri”, bilgiyi ve yeterliliği kapsarken, bu, sistemin kural koyucu doğasını önlemek için çalışmaktadır. Bu, verilmiş olan bazı durumlar dahilinde, belirli bir görevi yerine getirmek amacıyla gerekli görülen gerçek bilgi ve becerileri belirlemek için çalışılmasından ziyade, mesleğe giren bazıları tarafından ihtiyaç duyulan “bilmişlik” seviyesine odaklanma suretiyle elde edilir.

¹ Institute of Archaeology, Conservation and History, University of Oslo, Postbox 1008, Blindern, Oslo, Norway,

² MICHAWÍI Corrandulla, Co, Annaghdown, Galway, Ireland

Araştırma, 1972 yılında Novak (Novak ve Musonda 1991) tarafından geliştirmiş olan kavram haritalamasının kullanımını yenilikçi yapmaktadır. Bu tekniğin bilimlerde anlayarak öğrenmenin artırılmasının bir yolu olarak orijinal bir şekilde geliştirilmesine rağmen, bildirimsel bir sistemin görsel olarak organizasyonunu sunma, böylece de karmaşık bir ortam içerisinde anlam vermeyi kolaylaştırma yeteneğinden dolayı, bu durumlarda uygulanabilmektedir. Bir tür zihin haritalama gibi, diğer görselleştirme tekniklerinin aksine, farklı kavramlar arasındaki bağlantılar ile hiyerarşik yapısı ve kolaylığı, entelektüel sağlam bir çerçevenin yapımı için yardımcı belirleyebilir ve tarif edebilir. Bu uygulama kavram haritalamanın orijinal kapsamı dışındayken, başarılıya ulaşma konusunda uygun bir araç olacak olan bu, çalışma ve mesleğe girmek için gerekli olan bilgi ve beceri seviyesinin iyi tanımlanmış temsili ile gösterilmektedir.

Arka plan

Bu girişim ivmesi, *Eğitim, Öğretim, Kültür ve Gençlikten* sorumlu olan AB Komiseri tarafından 2006 yılının Kasım ayında çıkarılmış olan meslek tanımlayıcılarını geliştirmenin resmi talebinden gelmektedir. Bu talep, Bologna Deklarasyonu (EU 1999) çerçevesinde oluşturulan Avrupa Yükseköğretim Alanı dahilinde (EHEA) kolay anlaşılır ve karşılaştırılabilir dereceler sisteminin benimsenmesinin sonucudur. Bu deklarasyonun amacı ise, Avrupa çapında tüm üçüncü düzey eğitim sağlayıcıları tarafından ödüllendirilen eğitim niteliklerini kalibre etmek ve açık bir hale getirmek suretiyle yöndeşik bir şekilde üye ülkelerdeki yüksek eğitim sisteminin yapısını yeniden düzenlemektir.

Avrupa Yeterlilik Çerçevesi (EQF), Bologna Deklarasyonunun imzalanmasından 9 yıl sonra, 2008 yılının 23 Nisanında resmen Avrupa Parlamentosu ve Konseyi tarafından kabul edilmiştir. Bunun amacı, farklı Üye Ülkeler dahilinde çıkarılmış olan şeffaflığı, karşılaştırılabilirliği ve taşınabilirliği artırmak amacıyla Avrupa çapında farklı eğitimsel sistemlerin yeterlilik düzeyleri arasında uygunlaştırma konusunda yardımcı olacak bir referans aracıdır. Yaygınlaşması, "uluslara arası sektörel kuruluşların ortak Avrupa referans noktası için kendi yeterlilik sistemlerini ilişkilendirmeye ve böylece de uluslar arası sektörel nitelikler ve ulusal yeterlilik sistemleri arasındaki ilişkilerini göstermelerine olanak sağlar". E.C.C.O gibi Pan-Avrupa meslek kuruluşları, temsil ettikleri meslekler için giriş şartları şartnameleri ile bu sürece dahil olmaya teşvik edilmektedirler. Meslek hizmetinde bulunan eğitim sağlayıcıların, böylelikle, bu gereksinimleri karşılayan dersleri sunmaları beklenmektedir. Mecazi olarak bu giriş gereksinimleri, mezun olmaları sayesinde geçen Koruma & Restorasyon öğrencileri ile bir kapı olarak da ifade edilebilir. Koruma & Restorasyon eğitimi neticesindeki birlikte öğrenme, bu nedenden dolayı, bilgi, beceri ve yetkinliklerin uygun bir dengesi ile temsil edilen meslekler içinde belirli bir uzmanlaşma için belirli bir giriş noktası ile aynı olmalıdır. Tartışılacağı üzere, mesleki yeterlilik konusunda E.C.C.O tarafından üstlenilen çalışmalar, sürekli mesleki gelişim ve potansiyel olarak yararlı bir araç için ve Koruma & Restorasyon mesleğine girmek amacıyla bir değerlendirme aracı olarak bunun açık kullanımını kolaylaştırmak ve eğitim ile doğrudan karşılaştırılabilirliğini sağlamak amacıyla bu başlığı benimsemektedir. E.C.C.O tarafından üstlenilen projenin start alması, 2007 yılındaki Genel Kurul'da verilen görevi takip etmiştir. Çalışma, ancak, altı üye Avrupa Ülkesinin Koruma & Restorasyon mesleki kuruluşlardaki temsilcilerden oluşan çalışma grubu kurulduğunda, 2008 yılı Genel Kurul sonrasında kadar ertelenmiştir.

Koruma & restorasyon mesleği

Koruma & Restorasyon, kültürel miras eserlerinin önleyici ve iyileştirici muamelesi için ayrılmış bir deneysel bilimdir (ENCoRE 2001). Mesleki düzeyde, sistematik bir şekilde etik ve estetik yargıda bulunma yeteneği de dahil olmak üzere teorik bilgi ve pratik becerilerin yüksek düzeyinin bir birleşimi olarak karakterize edilebilir (Larsen 2008). Meslek, yüksek vasıflı işçilik ve sanattan çıkıyorken, analitik organizasyon ve düşünsel elemanların yanı sıra, hümanist ve doğa bilimlerini, uygulanmış kimya ve fiziği dahil etmek amacıyla yirminci yüzyılın ikinci yarısında akademik olarak geliştirilmiştir. Mesleğe giren bir insan üzerinde meydana gelen istekler, bu nedenle, kendi çeşitliliği ile karakterize edilmektedir, bunlar:

- toplumdaki kültürel miras rolünün anlaşılması
- kültürel miras riskinin detaylı bir şekilde anlaşılması
- uzmanlaşma dahilindeki iyi gelişmiş pratik beceriler
- sistematik problem çözme becerileri
- sistematik ve modern materyaller ve özelliklerin geniş bilgisi
- dış faktörlerin etkisi altındaki tarihsel ve modern materyallerin davranışlarının geniş bilgisi
- hasar önleme yöntemlerinin detaylı bilgisi
- hasar ve çürüme tedavisinin detaylı bilgisi
- estetik yargıda bulunma becerisi
- etik yargıda bulunma becerisi

Eğitimsel bir bakış açısından, diğer alanlardaki –eğer varsa- yüksek öğretim programlarının bazıları, bilimleri ve beşeri bilimlerini kapsayan çok çeşitli eğitim programları gerektirir. Bu, Avrupa çapındaki farklı gelenekler ve Koruma & Restorasyon eğitim programları üniversitenin birçoğunun yeniliği ile meydana gelen kombinasyon, eğitimsel yaklaşımların farklı olduğu ve birçoğunun da hala aktif olarak gelişmekte olduğu anlamına gelmektedir. Kültürel miras alanında araştırma ve eğitimi desteklemek amacı ile 1997 yılında kurulmuş olan Koruma & Restorasyon Eğitimi Avrupa Ağı, ENCoRE, bu evrim içerisinde birleştirici bir güçtür. Oluşumu ise, E.C.C.O.s ilk Meslek Kılavuzu (E.C.C.O 1997) ve Pavia Belgesi (ENCoRE 1997)'de verilen talimatlar ve tavsiyeler üzerine meydana gelmiştir. 2001 yılında ENCoRE tarafından yayınlanan, meslek kılavuzu ikinci seti, *Üniversite düzeyinde ya da tanınmış olan eşdeğer bir düzeyde Koruma –Restorasyon Eğitiminin Açıklanması*, Koruma & Restorasyon'un, araştırmanın en yüksek seviyesine dayalı olan ampirik bir bilim gibi olduğunu açıklamaktadır (ENCoRE 2001). Multidisipliner yapı ve Koruma & Restorasyon hedefleri, bu belgede temsil ediliyorken, bu, mesleğe girmek amacıyla gerekli olan becerilen, bilginin ve yeterlilik düzeyinin açık bir şekilde tanımlanması konusunda yetersiz kalmaktadır. İlgili bilgi ve becerinin uygulamasının nasıl açıklanacağı, koruma & restorasyon sürecinin kendisini karakterize eder.

2004 yılında E.C.C.O tarafından tekrar çıkarılan Kılavuzun üçüncü seti, 5 yıldan az olmayacak şekilde Koruma & Restorasyon konusundaki tam zamanlı bir çalışma dönemi ile elde edilmesi gereken, "Mastır seviyesi gibi (ya da tanınmış olan eşdeğer bir seviye)" mesleğe giriş için eğitimin minimum düzeyini açıklayan bu boşluğu kısmen de olsa doldurmuştur (CON.BE.FOR 2000; E.C.C.O 2004). Bu kombine Lisans (BA) ve Mastır (MA) eğitimine ya da 300 Avrupa Kredi Transferi (ECT) puanına eşittir. BA, koruma alanındaki bağımsız meslek uygulaması yeterliliği için değil, MA için bir giriş gereksinimi olarak E.C.C.O ve ENCoRE tarafından kabul edilmektedir (Larsen 2008). 2004 Kılavuzu, mezunların "kültürel mirasın Korunması & Restorasyon'u alanında sorumlu bir şekilde çalışabildiklerini" sağlamak amacıyla teorik eğitim ve uygulamalı

eğitim arasındaki iyi bir denge ihtiyacını vurgulamaktadır (E.C.C.O 2004). Bunlar, bugüne kadar Koruma & Restorasyon eğitimi için en detaylı tavsiyeleri sunuyorken, eğitim standartların sistematik karakterizasyonu için kullanılması amacıyla çok olağan kalmışlardır. Burada sunulmuş olan çalışma, şu anda Avrupa tarafından yapılan talepler doğrultusundaki bu kılavuzların doğal bir gelişimidir.

Görev ve yaklaşım

2006 yılının Aralık ayındaki EU Komiseri ile yapılan toplantı sonrasında, E.C.C.O, Koruma & Restorasyon mesleğine giriş için Avrupa Yeterlilik erevesindeki düzeyi tanımlayan belirli tanımlayıcıları yazmayı garanti etmiştir. Bu, öğrenme sonuçlarını tanımladıkları gibi, Bilgi, Beceri ve Yeterliliğin üçlü puanlamasına uygun bir şekilde genel EQF tanımlayıcılarını izah etmektedir. Mesleğe giriş için nitelikleri temsil etmek amacıyla, belirli tanımlayıcılar, yeni mezunlarda muhtemelen yerleştirilecek olan mesleki taleplerin tam düzeyini kapmayı gerektirmektedir. Mantıksal olarak, bunlar, kurumsal kavramın, çalışma ya da eğitim durumunun veya işyeri veya mesleki eğitim yoluyla bunları kazanıp kazanmadıklarının bağımsız öğrenme sonuçlarını yansıtacaktır. Bu kuruluşların Mesleki Kılavuzu ile tanımlanan, mesleğe giriş puanının EQF 7. seviyesine karşılık geldiği 2007 E.C.C.O Genel Kurulu'nda oybirliği ile kabul edilmiştir. Çalışma gurubu için ilk zorluk, bu düzeyde her üç genel EQF'yi incelemektir ve ondan sonra ise, Koruma & Restorasyon mesleğine giriş açısından bunları yorumlamaktır. Ara sonuç, o düzeyde genel EQF dili ile nitelikli olan bilgiyi, beceriyi ve yeterliliği ideal bir şekilde tanımlayabilirdi. Ancak bunun zor olduğu ortaya çıkmıştı.

Hem eğitim hem de mesleğe giriş için tanımlayıcıları tanımlayan doğrudan bir yaklaşım sorunu hemen kendini göstermiştir: tek bir deyim anlamlı olması çok olağandı. Düzelecek olan giriş gereksinimlerine neden olabilen bilgi, beceri ve yeterliliğin deyimini basitleştiren ayrı bir tehlikeye sebebiyet veren, başından beri hem kuralcı hem de demode olma riskini göze almıştır. Bu tür statik bir yaklaşım, kaçınılmaz olarak, yeni bilginin oluşturulması ve dolayısıyla da meslek gelişiminin engellenmesi gibi bir engel görevi görecekti. Doğrudan bir tanımlayıcının yapımı ile ilgili değilken, diğer konular tanımlanmış ve mesleğe girişin tanımlanmasından önce ele alınması gerekmiştir, bunlar:

1. Çerçevesiz bir referans nötr olarak kabul edilebilir; anlaşılmış olan konudaki yolu şüphesiz olarak etkileyen/etkileyecek olan kurumsal yaklaşımlar ve analitik araçlar;
2. Ağır basan költür etkenleri, ölkede verilen Koruma & Restorasyon gelişimi gibi ve az ölçüdeki sosyal ve cinsiyet konuları için yorumlanmalarının nasıl şekillendirildiğini ortaya koyabilir; ve
3. Belirli bir ölkede bazı belirli durumlar dahilinde kavramsal modeli, yorumlanması ve uygulanması arasındaki ilişkinin doğrusal olması muhtemel değildir.

Üstesinden gelinmeye ihtiyaç duyan pratik bir engel, yönetilebilir bir sayı için anahtar yeterliliğini kısıtlamak amacıyla bariz talep idi. Gerçekte, mesleki bir koruyucu tarafından gerçekleştirilmiş olan görev ve misyon çeşitliliklerin yanı sıra, çok sayıda Koruma & Restorasyon için de olası yaklaşımlar mevcuttur. Bu, tabii ki, tek bir genel açıklama, meslek çeşitliliğinin genişlemesi üzere, giderek daha da önemsizleşiyorken, bu görev ve misyonların hepsini yeterli bir şekilde tarif etmek imkansızdır. Bu, özellikle, Avrupa genelinde mevcut olan ulusal ve bölgesel bakış aıların çoğunluğuna bakıldığında doğrudur. Aslında, bu açıdan Avrupa apında Koruma & Restorasyon mesleğine girmek isteyen herkes için yeterliliklerin evrensel olan temsilci grubunu tanımlamak ve seçmek, başlangıcından itibaren, bir kaç konudan meydana gelmiştir, bunlar;

- Eğitimin farklı seviyeleri, Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde Konservatör & Restoratör olarak çalışabilmek için kabul edilmiştir (E.C.C.O 2009).
- İlgili eğitim programlarının sağlanmasının/sağlanması için farklı yaklaşımlar ile sonuçlanan farklı ülkelerdeki çeşitli Koruma & Restorasyon gelenekleri.
- Koruma & Restorasyon koşullarının kapsamına giren bazı düzenler, örnek olarak; boyama restorasyonu, mobilya koruma ve arkeolojik koruma. Her biri farklı geleneklere, etiğe ve pratik yaklaşımlara sahiptir. Önemli olan yeterliliklerin nasıl oldukları konusundaki kendisini etkileyen materyal tanımlanmış olup, gelişmiş, iletilmiş ve değerlendirilmiştir.

Bu konuların kabulü, hem EQF hem de Koruma & Restorasyon'un kavramsal rolünün daha temel bir muamelesine doğru E.C.C.O tarafından kabul edilmiş olan yaklaşımı yönlendirmiştir. Bu, ön planda öğrenme süreci olarak seviyeler vasıtasıyla süreci inceleyen araştırmanın geçerliliğinin doğrulanması suretiyle, ilerleyen öğrenme olgusu gibi, artan bilgi, beceri ve yeterlilik açısından EQF'nin hiyerarşik ilkesini getirmiştir. Eğer bu süreç EQF'deki genel tanımlayıcıların karmaşıklığının artırılmasıyla örneklenmişse, o halde bu karmaşıklığın düğümünü çözmek ve mutlak vadede ifade edilen ve tanımlanmış olan alan bilgi becerisi ve yeterliliği için değil, Koruma & Restorasyon'un uygun erişim noktaları için bunlar arasında ilişki kurması gereken bilgi, beceri ve yeterliliğin artırılması paradigması dahilindeki belirli bir noktadır. Bu anlamda, mesleğe girmiş olan birisi, belirli bir uzmanlık dahilinde Koruma & Restorasyon'un etik normları içerisinde sorumluluğu kabul etmek ve işlem yapabilmek amacıyla yeterli bilgiyi, beceriyi ve yeterliliği kazandıkları yerde, "bilmişlik" seviyesine ulaşmış olur. Bu şartlar altında, yeterlilik bazı özellikler ile eş anlamlı olarak kabul edilir, bu özellikler; karmaşık görevleri etkin bir şekilde gerçekleştirme yeterliliği ve yeteneği, estetik yargı ve karar verme. Daha az belirgin olan ikisi arasındaki ilişkiye rağmen özerkliğe olanak sağlayan sorumluluk düzeyi ile yakından ilişkilidir. Bu kısmen, güvenilir olarak algılanan bir bireyin eylemlerine atanan sorumluluğun sosyal bir yapı olmasından dolayı ortaya çıkmıştır. Aslında, bu, bir bireyin bakış açısı ve sosyal prensipleri ile etkilenen güvenilirlik, güven ve beklenti gibi kavramlara dayalı eylemlerin niteliksel kararlarına dayanmaktadır. Gerçekte, bu yargılanmakta olan bir kişinin gerçek uzmanlığı hakkında yargıda bulunan bireyin konumu, algısı ve bilgisi arasındaki ikilemi temsil eder.

Kolayca okunabilmesi açısından Koruma & Restorasyon rolünü yansıtan bir çerçevenin yapımı, öğrenme süreci hiyerarşisinin uygulanması yoluyla yeterliliğin aranmasına izin vermiştir. Bu, dolayısıyla konservatör & restoratör mesleğinin temel özelliklerini temsil eden beceri ve bilginin topografyasını karakterize eder. Kavram haritalama tekniği, kuralcı olmadan ve senaryonun bir bölümüne güvenmek zorunda kalmadan bu paradigmayı keşfetmek için özgürlük sağlamıştır. Bilgi, beceri ve yeterliliğin elde edilmesini tanıyan, kavramsal bir çerçeve için herhangi bir anlatı olarak Anderson ve Krathwohl (2001) tarafından önerilen öğrenme süreci hiyerarşisini uygulamak amacıyla aranan hem kümülatif hem de sezgisel bir çalışma gurubuydu.

Burada bile, bir mesleğe girmek için gerekli olan bilgi, beceri ve yeterlilik seviyesinin, kendi alanlarında arkadaşları tarafından birer uzman olarak değerlendirilen ve aynı meslek gurubu içerisinde birkaç yıl bu görevi yapmış olan birisinden beklenen düzey ile aynı olmadığını da kabul edilmesi gerekmektedir. Örnek olarak, mesleğe yeni giren ve kariyerinin de başında olan birisinin birkaç yıllık bir tecrübeden sonra "yüksek uzmanlık bilgisi" kategorisi dahilindeki EQF 7. Seviye tanımlayıcısının, pratik yapan kimseyi bu kişiden daha iyi tanımladığı evrensel olarak kabul edilmiştir. Bu çalışmanın kapsamında, EQF dili ve meslek dilleri arasındaki paradoksun, 7. Seviyede meydana gelmesi için sürekli mesleki gelişim adına yeni alanlar sağlamak için yapılan girişim olarak kabul edilmiştir, 7. Seviyeden daha sonrası, Koruma & Restorasyon konusu dahilindeki gereksinimler olarak kabul edilmiştir (Lester 1999). Bu paradoks, Avrupa Yeterlilik Çerçevesi ile ilişkili olan noksanı vurgulamaktadır—sekiz nokta ölçeği ise Doktora seviyesine kadar örgün

eğitim ile sınırlıdır. Bu meslek içinde genel olan, ne sürekli mesleki gelişim geçmişini ne de doktora sonrası araştırmayı dikkate alır.

Çerçeve geliştirmenin son aşaması ise, yukarıdaki ve aşağıdaki EQF 7. Seviye düzeylerine, öğrenme süreçlerinin bu aynı hiyerarşisini uygulamak idi. Bu, seviyeler arasında tanımlanacak olan bilgi, beceri ve yeterlilik konularındaki yükselişe izin veren kavramsal haritayı üçüncü boyuta genişletmiştir. Açıklanmış olan aşamalı süreci sunan, takip eden bölümler izlenmiştir.

EQF genel tanımlayıcıların yorumlanması

Çalışma grubu, EQF tarafından teklif edilen tanımlamaların, yüksek düzeyde belirsizlik içerdikleri gibi, Koruma & Restorasyon mesleği için doğrudan uyarlanamadığının farkına varmıştır. Net bir yeterlilik kapsamına sahip olmadan, mesleki durum ile eşanlı olarak öne sürülmüş olan bir mesleğin giriş koşullarını tanımlamak amacıyla yapılan herhangi bir girişim risk altındadır. Bu nedenle, E.C.C.O 7. Seviye için gelen EQF tanımlayıcıları tarafından kullanılan dili yorumlayarak başlamış ve bunu Koruma & Restorasyon mesleği normlarına karşı kıyaslamıştır.

EQF 7. Seviyesindeki bilginin genel seviyesi:

Özgün düşünce ve/veya araştırma için temel olarak, iş ya da çalışma alanında ön planda olan bilginin bazıları son derece özel bilgilerdir. Bilginin eleştirisel farkındalığı, ara yüz alanında ve farklı alanlar arasındaki ara yüzlerde yayınlanırlar. (Hayat Boyu Öğrenme Avrupa Yeterlilik Çerçevesi, Avrupa Toplulukları, 2008:12)

Bu tanımları yorumlamak amacıyla, bu, inşa edilmiş olandan perspektifi anlamak için gerekliydi. “Görkemli bir ana denk gelen” ve bu nedenle mesleğe giren birinden beklenmeyen “mesleki bir alan dahilinde en yüksek yetkinlik ya da başarı konusunda uzman olan” anlamına gelen “son derece özel bir bilgiyi almaktan ziyade”, “bütünleşik olan teorik ve pratik bilginin uygun bir dengesini.....” kombine eden sadece bir eğitim sonrasında elde edilen Koruma & Restorasyon alanındaki bilgi olarak yorumlanmıştır (ENCoRE 1997, madde 6). Uzmanlaşma konusunda konservatör & restoratör’ün kendi alanı dahilinde tüm kararları haklı çıkarmak amacıyla, “bir alanda yayınlanan bilginin eleştirisel farkındalığı” yeni bilgi elde etme becerisi, geçerliliği ve güvenilirliğini değerlendirmek ve bunu uygulamak da dahil olmak üzere ihtiyaç duyulan bilginin anlaşılması olarak yorumlanmıştır. Eğer gerekirse, bu bilgi, beceri ve yeterlilik arasındaki bulanık bir çizgiyi gösteren bilgiyi toplamak amacıyla yapılan eylemleri gerçekleştirme ve yönetme becerisini içerir. Bu, genel olarak, kültürel miras sektörünün kapsamlı bir bilgisi ve bu alan ile bitişik olan uzmanlık alanı dahilindeki belirli bir uzmanlık ve ileri bir bilgi içinde Koruma & Restorasyon prensipleri, teorileri ve uygulamalarının *çok özel bir bilgi* haline çevirir. Kanıtlanmamış olmasında rağmen, belirli bir uzmanlık çerçevesindeki bilginin normal bir dağılımını göstermektedir.

EQF 7. Seviyesindeki bilginin genel düzeyi:

Uzmanlaşma problemi, farklı alanlardan bilgiyi entegre etmek için ve yeni bilgi ve prosedürleri geliştirmek amacıyla araştırma ve/veya yenilik alanında ihtiyaç duyulan becerileri çözmektedir (Hayat Boyu Öğrenme Avrupa Yeterlilik Çerçevesi, Avrupa Toplulukları, 2008:12).

Uzmanlaşmış problem çözme becerileri, etik kurallar tarafından yönetilen ve *son derece uzmanlaşmış bir bilgi tarafından bilgilendirilen* Koruma & Restorasyon’u uygulamak için gerekli becerinin seviyesini amaçlamak için E.C.C.O tarafından anlaşılmalıdır. Bu tür beceri seviyesi Koruma & Restorasyon uzmanlığı sınırları içerisinde prosedürleri gerçekleştirmek ve yeni bir bilgi bulmak, uyarlamak ya da oluşturmak için gereklidir. Genellikle

koruma tedavisi olarak nitelendirilen bir eylemin uygun bir konusunu yürütmek ve uygun bir sonuca ulaşmak amacıyla eleştirisel olarak ilgili bilgiyi gözlemle, toplama ve analize etme becerisini içerir. İhtiyaç duyulduğu yerde (mesela işlem sırasında) ayarlamalar yapmak amacıyla bir durumu ya da süreci sürekli olarak analiz etme ve değerlendirme becerisini içerir; farklı alanlardan bilgiyi entegre etme becerisi, yeni bilgi ve prosedür yaratma becerisi ve gerçekleştiği yerde bilgiyle iletişim kurma becerisi. El becerisi ve hassasiyetin yetkin bir düzeyi, ilgili alanlar dahilinde aynı zamanda diğer uzmanlıklar arasında paylaşılabilen ya da transfer edilebilir olan bir uzmanlık alanında işlemler gerçekleştirildiğinde gösterilmelidir. Bu, belirli bir uzmanlık içinde tanıdık işlemleri gerçekleştirme bilişsel yeteneğine bu nedenle de teşebbüste bulunulacak olan bilinmedik süreçlerin etkinleştirilmesi işlemine eşittir. Yeni görevlere uygun olan yeni araçları ya da yöntemleri uyarlama ve geliştirme becerisi ve verilen uzmanlık içerisinde yöntemler, malzemeler, araçlar ve ekipmanlar ile yüksek derecedeki yakınlığı içerir.

7. Seviyedeki yeterliliğin genel EQF tanımı:

Karmaşık, öngörülme ve yeni stratejiler gerektiren iş ya da çalışma kapsamının yönetilmesi ve dönüşümüdür. Ekibin stratejik performansını gözden geçirmek ve/veya mesleki bilgiye ve uygulamaya katkıda bulunmak amacıyla sorumluluk almak. (Hayat Boyu Öğrenme Avrupa Yeterlilik Çerçevesi, Avrupa Toplulukları, 2008:12).

Bu, E.C.C.O tarafından şu şekilde yorumlanmıştır: Konservatör & Restoratör, kültürel miras durumu ve Koruma & Restorasyon mesleğinin etik ve pratik sınırları içerisinde kendi uzmanlık alanları içinde işlem yapabilmek amacıyla gerekli becerilere, bilgiye ve deneyime sahip olduklarında yeterlidir. Bu, aşağıda ifade edildiği gibi, bir bütün olarak bilgi ve becerilerin uygulamasını içeren Koruma & Restorasyon alanı dahilinde gerekli önlemler ile devamlı olarak ve sorumlu olarak çalışma becerisini temsil eder. Çeşitli durumlarda yeni strateji, yaklaşımları oluşturmak ve kendi prensiplerini ve etikleri uygulamak amacıyla kültürel miras üzerinde düzeltici ve önleyici işlemleri seçen ve yürüten mevcut Koruma & Restorasyon kavramlarını kullanma becerilerini içerir.

Karşılama gereken görev ve taleplerin karmaşıklığını çözmeye çalışmak amacıyla yeterli bir şekilde geliştirilen anlayış seviyesini kasteden bilişsel, fiziksel, güdüsel, etik, iradeli ve sosyal bileşenlerin bir kombinasyonunu öne sürmektedir. Prensip, bir görev, becerinin yüksek düzeyi olarak, ifade edilebilir olan elde edilmiş meta-bilişsel yetkinliğin seviyesi zamanla art arda gerçekleştirilmiştir. Bu, beceri ve yeterlilik arasındaki sınırların kaybolduğunu göstermektedir. Bu nedenle, E.C.C.O, mesleği tanımlayan yeterlilik derecesi haline gelen motivasyon, etik, iradeli ve sosyal kaynaklar ile birlikte, kavram çerçevesinin geliştirilmesinde önlem olarak sadece bilgi ve becerileri kullanmayı seçmiştir.

Kıyaslama uygun bir sapma noktasını gösterirken, çalışma gurubu, E.C.C.O tarafından sunulan ve E.C.C.O tarafından yorumlanan tanımlamaları ayırt etmektedir. Bu engel göz önüne alındığında, alternatif yaklaşımlar incelenmiştir. Weinert (2001), tanımlanabilen, açıklanabilen ve teorik olarak yorumlanabilen yeterlilikteki yedi farklı yolu ele alır. Özel bilişsel yetenekleri belirleme konusu üzerine odaklanan teorik yaklaşım en uygulanabilir olarak kabul edilmiştir. Ancak, bu yaklaşımın benimsenmesi, temsil ettiği amaçlar ve normlar ile ve meslekte değerli olduğu görülen tarafça kaçınılmaz bir şekilde etkilenen bu tür bir süreç ve bir mesleği algılama süreci dahilinde uygun bir yöntem sunarken, kendi riskleri olmayan bir durum içerisinde değildi. Ayrıca, bu yeterliliklerin nasıl anlaşıldığı konusunda bağlı olarak, bir mesleğin belirli bir misyonu güçlendirilebilir ya da zayıflamış olabilir. Belirli bir oranda, bu potansiyel engeller, nasıl ulaştıkları hakkında kuralcı olmadan yeterliliğin genel seviyelerini tanımlamak suretiyle ve mesleki edebiyatı dahilinde kapsamlı bir şekilde incelenmiş olan bilişsellüğün bireysel

alanlarını belirleyerek önlenebilirdi. Bu yaklaşım, beceri ve bilginin bireysel seviyeleri ile yapısal bir işlem olarak ifade edilen birbirine bağlı bilişsel yeterliliklerin çerçevesi olarak en iyi şekilde sunulmuş olan mesleğe girişi öne sürmektedir.

Yeterlilik çerçevesinin oluşturulması

Zorluk, Avrupa'da değerlerin ve mesleki uygulamaların çokluğuna izin vermek amacıyla yeterince evrensel bir biçimde birbirine bağlı olan bilişsel yeterlilikleri (bilgi ve beceri kombinasyonları) tanımlamak ve sunmaktır. Bu, tipik olarak Koruma & Restorasyon karar verme sürecinde gerekli olan bilgi ve becerilerin farklı birbirine bağlı olan alanlar olarak sunulan referansın bir normatif çerçevesi seçilerek karşılanmıştır. Bu, koruma dahilinde pratik görevlerin geniş yelpazesini gerçekleştirmek için gerekli olan bilgi ve beceri esasını sunmaktadır. Pratik becerinin bu çerçevede açıkça tanımlanmamış olmasına rağmen, her ögenin içinde doğal olarak mevcuttur. Bu yaklaşım, iyi kurulmuş tanımların bir dizisi tarafından teyit edilebilir olan konservatör & restoratör rolünün genel olarak kabul edilmiş süreç odaklı tasvirini temsil etmesinden dolayı tercih edilmiştir, örnek olarak Weaver et al (1950), Miras Toplama Komitesi (1995), CAC ve CAPC (2000). Etik davranış ve uygulamaların evrensel olarak kabul edilmiş standartları nedeniyle, Koruma & Restorasyon'un farklı alanları arasında yeterli bir şekilde ortağın bulunduğunu varsayarak, bu tür bir açıklamanın Avrupa genelinde tüm meslek gruplarında uygulanabilir olduğunu iddia edebilir. Koruma & Restorasyon dahilinde benzer yaklaşımın son örneği, Avrupa Standardizasyon Komitesi, Teknik Komite CEN/TC346 tarafından gerçekleştirilmiş bir çalışmadır.

Koruma & Restorasyon dahilinde tipik bir karar verme sürecinin benimsenmesi hem pratik hem de akademik elemanları temsil eden kavramlar dizisi olarak ifade edilmesine olanak sağlamıştır. Süreç çerçevesi, mesleki eylem ve düşünce şekillerini temsil etme suretiyle, incelenmiş olan özniteliklerin tekdüzeliği ya da takip edilmiş olan olayların modelini tanımlar. Bu niteliklerin belirlenmesi, Koruma & Restorasyon'un çok yönlü niteliğini kapsayan açıklayıcı bir çerçevenin inşasına izin verir. Bu tür karmaşık konunun kavramsallaştırılması, ortak bir etik çerçeve nedeniyle yeterli olan düzenliklerini paylaşımlarından dolayı sadece uygun olarak kabul edilmiştir. Her bir özniteliğin yorumlanmasının ve öneminin kültürel sınırlar dahilinde deneyimleri, koşulları ve bakış açılarına bağlı olarak bireyler arasında değişebilir olmalarına rağmen, temel nitelik aynı kalır. Bu, etkili bir şekilde iletişimde olacak olan meslek ile ilgili önermeleri verir. Bu tür bir yaklaşım, dezavantajları olmadan, bunları göz önüne alanların belli başlı dernekleri ve disiplin geçmişini ve ideolojik bakış açısında bağlı olarak belirsizlikler sahip olabilen sosyal bilim açısından anlaşılabilir kavramlar ve bunların ortak önermeleri değildir. Aşırı önemiyet bu nedenle, Koruma & Restorasyon mesleği süresince anlaşılabilir ve tanımlanabilir olan anahtar kavramları sağlamak amacıyla kavramsal çerçevenin yapımı sırasında, icra edilmiştir. Kavram Haritalama (Novak ve Gowin 1984) çerçevesini inşa etmek, önermeleri açığa çıkarmak, bu nedenle de anlayış, bilgi arama ve ilişkisel yapıyı kolaylaştırmak amacıyla kullanılmıştır. Bu, bir durum ya da olayın temsil edilmesinin gerçekliği konusunda belirli bir resim oluşturma bu nedenle de ilgili birleştiricileri ile birlikte anahtar kavramların tanımlanması ile elde edilir. Bu tür bir harita, yakınlığın uygun bir seviyesi ile herhangi bir mesleği karakterize etmesi mümkün olandan bilgi ve becerinin farklı seviyelerinin tanımlanması için kullanılabilir.

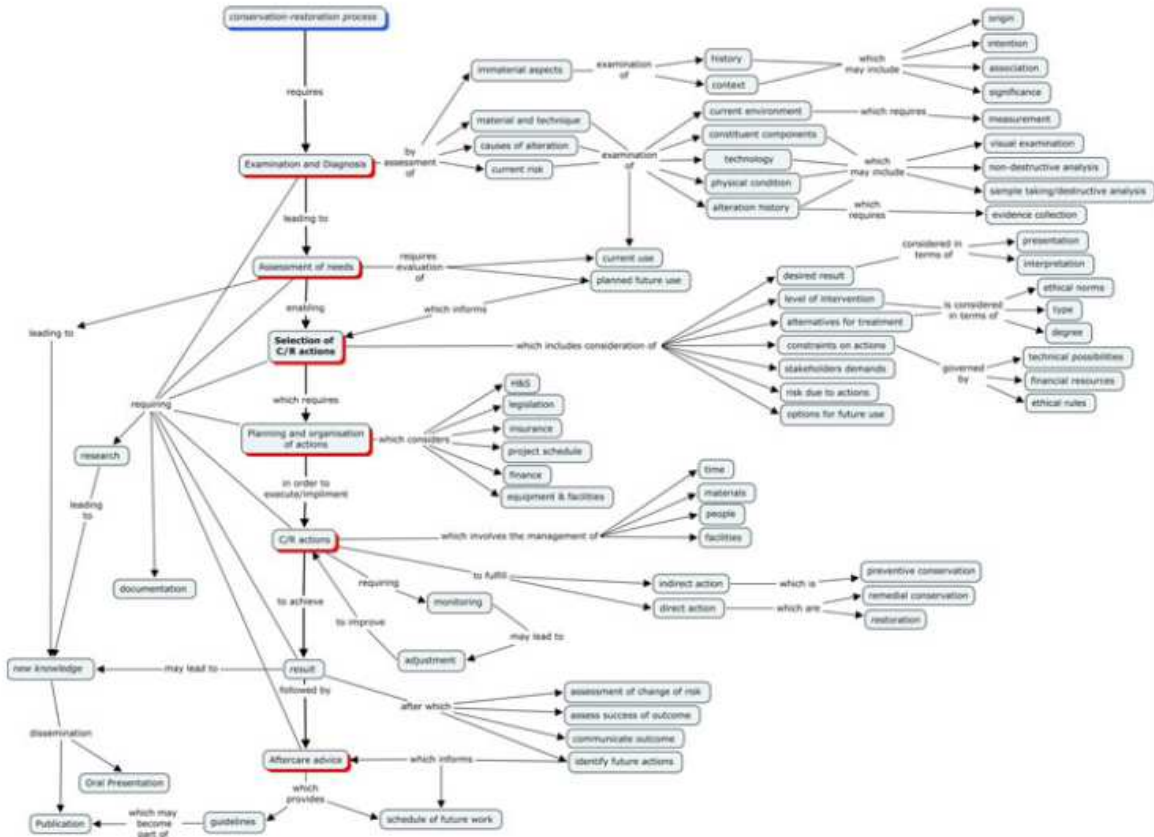
Haritada gösterilmiş olan Şekil 1'de her bir kavram, kısa adıyla tanımlanan bir düğüm tarafından temsil edilmektedir. Linkler açıklayıcı bir fiil verir. Düğümler ve açıklayıcı bağlantılar, semantik bir birimi temsil eden bir önermeyi oluşturur (Novak ve Canas 2008). Bu durumda, bunlar, yeterliliğin farklı alanları hakkında anlamlı ifadelerdir. Linkler yönlüdür ve ilişkinin basit bir açıklaması ile etiketlenmiştir, bu nedenle daha ayrıntılı olandan daha genel olana doğru hareket eden bu hususta diğer kavram haritalarına benzerlik gösteren hiyerarşik bir yapıyı oluşturur. Haritanın önemli kararlar merkezinin omurgası olarak sunulmasının yerine, gidererek bağlantılı

seramik birimler olarak bölünenlerin her birisi omurgadan uzaklaşırlar. Her bir spiral düğüme bağlantılı olan hiyerarşik anlam birimleri, omurganın sağına ve sola doğru daha genel anlam birimlerine sunulmaktadır.

Koruma & Restorasyon mesleğine giriş için gereksinimleri modellemek amacıyla uygun bir araç olarak kavram haritalamayı tanımlayan iki özellik; Yeterlilik alanları arasındaki bağları karakterize etme becerisi ve hiyerarşik yapısı. Özellikle yapısının titizliğinin, bağlantı koşullarına verilmesi sırasında, biraz farklı bir çağrışımlı her birinin genellikle iki ya da üç adet aynı derecedeki geçerli ifadeleri bulunmaktaydı. Tipik olarak bu farklılıklar, diğer önermeler eklendiğinde, dikkat çekici olmuştur. Anlamın bu inceliği, Koruma & Restorasyon mesleği ile ilgili olan anlamın nüanslarını gözlemlemek amacıyla kavram haritalamasını güçlü bir araç olarak doğrulamıştır.

Kavram haritalama süreci, kendi müzakerelerin öneminin eklenmesi, anlamlılığının artırılması ve yanlışları düzeltmek amacıyla yapı haritasının birkaç kez yeniden çizilmesi sırasında, sezgisel idi. Haritanın niteliği, özellikle mesleki uygulamanın önerme bağlantısının ve unsurların neden ilgili ve geçerli olduğu konusunda, görüşlerin alışverişini kolaylaştıran Koruma & Restorasyon'un farklı bireysel yönlerinden meydana gelmiştir. Bu, tartışma, istişare ve müzakere süreci ile etkili bir şekilde açıklanan iletilen çeşitli önermelere olanak sağlama suretiyle belirsizliklerin ve tutarsızlıkların hızlı tespitine olanak sağlamıştır. Bu, kolayca tespit edilecek olan bağlantıları ve eksik kavramları sağlayarak grup çalışmasını kolaylaştırmıştır, bu nedenle fikirlerin paylaşılması kabul edilmesi için bir araç olarak bu tekniğin etkinliğini örneklemiştir.

Şekil 1. Koruma & Restorasyon için gerekli olan beceri ve bilgi alanı

Diyagramı sonuçlandırma, mesleğe girmek isteyen herkes tarafından sahip olunması gereken nitelikleri tarif eden birbirine bağlı olan yeterliliklerin çerçevesini gösterir. Bu, kabul edilmiş olan müdahale sonrası seçeneklerden sonra, doğrudan müdahale aşaması için bilgi toplama aşaması aracılığıyla işlem gören tipik olarak Koruma & Restorasyon sürecine dayanmaktadır. Bu, hem koruma hem de restorasyon gelişimini içeren farklı faaliyetlerden tipik olarak bir işlemi temsil eder. Diyagram ise, Koruma & Restorasyon'un niteliğini çözen sorunu açık bir hale getirmek amacıyla uzmanlığın herhangi bir alanına uygulanabilir olan bir genelleyicidir. Bu, Koruma & Restorasyon'un farklı yönleri arasındaki "anlaşılabilir önemi" simgeleyen önermeleri oluşturmak için birbirine bağlanmış olan kavramları temsil eder. Koruma & Restorasyon'un algılanan görevleri ilgili olarak beceri ve bilginin her alandaki gerçek büyüklükleri, çalışmanın şeklinde, kültürel miras ve koşulların şeklinde bunu bağımlı olarak tanımlamaz. İyileştirici koruma tedavisi ile ilgili olan pratik becerinin yüksek düzeyi, Koruma & Restorasyon faaliyetleri dahilinde, sadece sınırlandırılmış olan sayılar tarafından temsil edildiği görünürken, gerçekte, karar verme haritasının bu kısmı, üstlenilmiş olan çalışmanın önemli bir bölümünü temsil edebilir. Koruma & Restorasyon mesleğinin uzman niteliği, tam olarak bir sonraki bölümde açıklanmış olan becerinin yeterli düzeyinin atanması yoluyla haritanın belirli bölgelerinde vurgulanmaktadır.

Öğrenme taksonomisinin uygulaması

Haritalanmış olan Koruma & Restorasyon konusundaki sonraki adım EQF 7. Seviyeye karşılık gelen mesleğe giriş seviyesini tahmin edecek olan yeterliliğin her bir alanı için beceri ve bilgi türü ve düzeyini belirlemek idi. Bu, harita üzerine eğitim amaçlarını taksonomisini çakıştırmak suretiyle elde edilmiştir. Önceki ise, eğitim başarısı ile ilişkili olan farklı kategorilere doğru düşünme davranışlarını düzenler ve en çokta Bloom ile ilişkilidir (1956). Bu genellikle üç alanı kullanır; bilişsel, duyuşsal ve psikomotor, bu, büyük bir farkla en iyi şekilde kurulmuş olan bilişsel etki alanıdır. Diğer eğitim sınıflandırmaları ve hiyerarşik sistemlerin geliştirilmiş olduğunu göz önünde bulundurmanın önemi yokken, örnek olarak, Anderson ve Sosniak (1994), bu, Bloom'un en geniş kabul görmüş ve en yaygın olarak uygulanmış olarak kalmıştır. 1956 yılında yayınlanmasından bu yana, bu taksonomi kabul edilmiş, revize edilmiş ve yaygın olarak yeniden yorumlanmıştır. Son yapılan revizyon özellikle ilgiyi hak ettiği gibi göze çarpmaktadır: Anderson ve Krathwohl tarafından gerçekleştirilmiş olan çalışma (2001). Bu, aşağıda verilmiş olan bilişsel süreci anlatan fiil formlarında modern düşünce taksonomi ifadeleri doğrultusunda orijinal taksonominin önemli bir güncellemesini temsil eder:

Anderson ve Krathwohl (2001) tarafından Benjamin Bloom'un (1956) orijinal çalışmasına dayanılarak geliştirilen sınıflandırma bu maksatla kullanılmış olup aşağıdaki bilgi (bilgi) ölçeğini bünyesinde barındırmaktadır:

1. **Hatırlama:** bir şeyin var olduğunu ve nerede bulunacağını bilmektir.
2. **Anlama:** bir şeyi kendi içeriği dâhilinde idrak edebilmek ve varlıklar arasında birleştirmeler yapabilmektir.
3. **Uygulama:** Bilgiyi öngörülebilir bir yöntem içerisinde istenen bir sonuca ulaşabilmek için uygun bir içerik dâhilinde kullanabilmektir.
4. **Analiz etme:** bilgiyi sonuçları (örn. Sonuçların nasıl elde edildiğini yeniden yapılandırmak gibi) açıklamaya olanak sağlayan farkındalık seviyesini kullanarak kritik bir yöntem içerisinde uygulayabilmektir. Karar verme, deneyimden yoksun bir analitik yaklaşımın uygulanmasından geliyor olsa da analizden doğmaktadır.
5. **Değerlendirme:** bilgiyi daha geniş bir kapsam bakımından ve gelecekteki sonuçlarını belirlemeye ilişkin olarak bir durumu ölçmek üzere kullanmaktır. Bu da karar verme ve daha geniş bir yönetimsel içerik bakımından sonuçların ağırlıklandırılmasını sağlar. Değerlendirme deneyimden gelir.

6. **Yaratma:** Bilginin sınırlarını genişletme olanağı sağlayan bilgi ve deneyimin geniş bir alanıdır. Yüksek düzeyde gelişmiş öngörü ve üst bilişsel anlayış gerektirir.

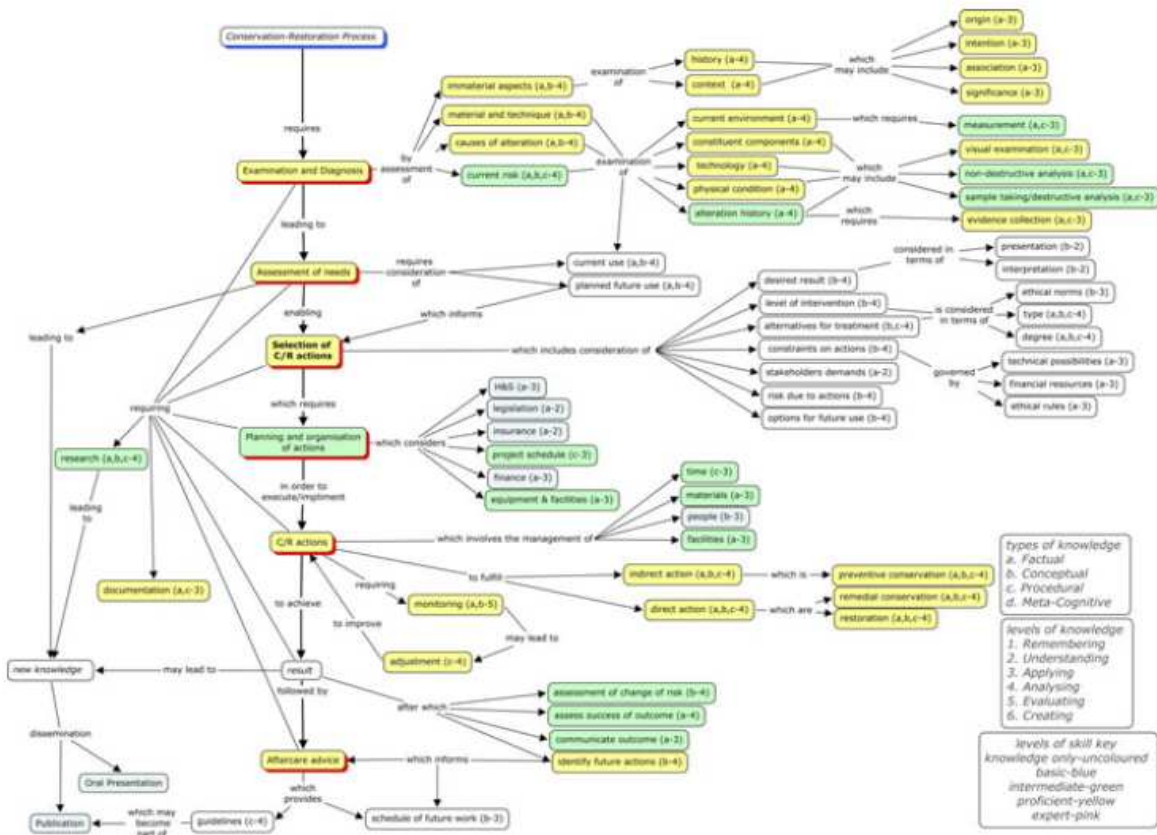
Bilgi Türleri aşağıdaki gibi sınıflandırılmıştır:

- A. Gerçeğe Dayalı: objektif gerçekliğe sahip olarak sunulan bilgi kısıntısı veya ona ilişkin gerçek.
- B. Kavramsal: belirli örneklerden genelleştirme yapılmış özet veya tanıtıcı fikirler veya onlara ilişkin ve onlardan oluşan kavram.
- C. Yöntemsel: bir şeyin veya davranışın başarılmasına yönelik belirli bir yol veya ona ilişkin yöntem.
- D. Üst bilişsel: çok daha geniş kapsamlı olan bilinçli entelektüel aktivite – tipik olarak deneyimli bir uygulayıcı tarafından sergilenir.

Tanımlama tekniklerinin pratik uygulaması ve koruma & restorasyon işlemlerinin yürütülmesinde mesleki uygulamanın temel bir gereği olarak el becerisi beceri açısından ölçülmektedir. Bir Konservatör & Restoratör yaptığı hemen hemen her şey bir beceri elemanı barındırmaktadır. ECCO tarafından renklerle kodlanmış bir beceri ölçeği önerilmiş olup çerçeve içerisindeki tüm eylemleri değerlendirmekte kullanılmaktadır.

1. Temel Beceri: bir kişinin karmaşık bir Koruma & Restorasyon süreci içerisinde sadece temel görevleri yerine getirme becerisine sahip olmasıdır. Bunların denetimsiz bir görevi yerine getirmesi gereken söz konusu alanda derinlemesine bir bilgiye sahip olması olasılığı düşüktür ve uygulanan pek çok etik kuraldan da haberdar olmayabilirler. Meslek ile belirlenmiş olan sınırlar dâhilinde iyi işletilirler.
2. Orta Seviye Beceriler: Bir kişinin hem enine hem derinlemesine olarak daha yüksek beceri seviyesine sahip olmasıdır. Bütün uzmanlık alanı içerisinde temel becerilere sahip olması, bu alan içerisinde farklı kavramları oturtabilmesi ve kurallara dair bilgisinin olması beklenmektedir. Temel Koruma & Restorasyon görevlerini denetim olmadan gerçekleştirebilir ve karmaşık problemler üzerinde ekip içerisinde çalışabilir.
3. Sahihiyetli Beceri: Bir kişinin Koruma & Restorasyon süreçlerini bağımsız olarak gerçekleştirmeye yetecek beceriye sahip olması ve bu alanı yöneten kuralların doğasını anlayabilmesi beklenmektedir. Görevleri yerine getirebilecek kabiliyettedirler ve meslek içerisinde kabul edilebilir olan bir seviyeye sahiptirler ancak deneyimli bir Koruyucu & Restorasyoncunun olduğu kadar etkili çalışamayabilir ve en zor görevleri yerine getirmeye yetecek beceriye sahip olamayabilirler.
4. Uzmanlık Becerisi: Bir kişinin uzmanlık alanı dâhilindeki görevleri yerine getirmek için engin beceriye sahip olması ve işlemleri üstlenmesidir. Ayrıca birleşik alanlarda görevleri yerine getirebilir ve işlemleri saha iyetli bir biçimde üstlenebilir. Bilgi ve anlayışlarını yeni ve yenilikçi bir biçimde süreçlere uygulayabilecekler aynı zamanda Koruma & Restorasyon alanı dâhilinde yeni yöntemler yaratabilecek ve benimseyebileceklerdir.

Şekil 2 Koruma & Restorasyon mesleğine girmek için ihtiyaç duyulan bilgi ve beceri düzeyi

Merkezi omurga hariç, Şekil 1’de gösterilen her bir düğüm, mesleğe girmek için gerekli olan bilginin seviyesi ve türü ile ilgili olarak koordinatların bir dizisi olarak verilmiştir. Doğrusu, bu, EQF 7. Seviyesini elde eden birisi tarafından gerekli olan bilgi türü ve düzeyinin topoğrafik haritasını oluşturur. Bir renk, gerekli uzman beceri düzeyini belirlemek için kullanılmıştır. Bir düğüm sadece genel becerilere ihtiyaç duyduğu yerde, örnek olarak okuryazarlık, renksiz olarak bu renk kalır. Aşağıdaki çerçeve Konservatör/Restoratör mesleğine girmek için ihtiyaç duyulan kombine edilmiş bilgi ve beceri seviyesini temsil etmektedir (EQF 7. Seviyeye eşittir).

Koruma & Restorasyon özel tanımlayıcıları

Şekil 2’de sunulmuş olan detaylı bir haritanın ışığında, toplantı, EQF 7. Seviyesi için belirli tanımlayıcıları üzerine karar vermek için E.C.C.O ve ENCoRE delegeleri arasında 20 Şubat 2009 tarihinde gerçekleştirilmiştir, bunların sonuçları: Son derece özel bilgi, "entegre teorik ve pratik öğretimin uygun bir dengesi..." olan sadece bir eğitim sonrasında elde edilen bir koruma alanındaki bir bilgidir. (Pavia Belgesi, 1997, madde 6). *Bilginin eleştirel farkındalığı*, Konservatör & Restoratör’ün kendi uzmanlık alanına tabi olan tüm kararları haklı çıkarmak ve gerekirse, bu kararlardan kaynaklanan eylemleri gerçekleştirmek ya da yönetmek amacıyla *bir alandaki bilgi konularının eleştirel farkındalığı*, bilgi sahibi olma, geçerliğini ve güvenilirliğini değerlendirme ve bunu uygulama becerisidir. Bu, genel olarak kültürel miras sektörünün kapsamlı bilgisi ve uzmanlıkları ile yakın olan alanlar dahilinde gelişmiş bir bilgi ve uzmanlık/alan içinde korumanın prensiplerini, kuramlarını ve uygulamaları çok özel bir bilgi haline getirir. *Uzmanlık problemi çözme becerisi*, etik kurallar tarafından yönetilen ve son derece önemli olan uzman bilgisi ile bilgilendirilen koruma & restorasyon uygulama yeteneğinin bir düzeyidir. Bu, koruma &

restorasyon mesleğinin sınırları dahilinde yeni bir bilgiyi buymayı, uyarlamayı ve oluşturmayı gerektirir. Bu, eylemlerin bir konusunu yürütmek ve uygun sonuçlara ulaşmak amacıyla ilgili bilgiyi gözlemlene, toplama ve eleştirel düzeyde analiz etme becerisini içerir; ihtiyaç duyulduğu yerde ayarlama yapmak amacıyla durumu ve süreci sürekli olarak analize etme ve değerlendirme becerisi; meydana geldiği yerde yeni bir bilgi ve prosedür oluşturma becerisi ve farklı alanlardan bilgiyi entegre etme becerisi. El becerisinin ve hassasiyetin yeterlilik derecesi, ilgili alanlar dahilinde diğer uzmanlıklar arasında transfer edilebilir olan ve paylaşılan uzmanlık alanında gösterilmelidir. Bu, belirli bir uzmanlık içinde tanıdık işlemleri gerçekleştirme bilişsel yeteneğine bu nedenle de teşebbüste bulunulacak olan bilinmedik süreçlerin etkinleştirilmesi işlemine eşittir. Yeni görevlere uygun olan yeni araçları ya da yöntemleri uyarlama ve geliştirme becerisi ve verilen uzmanlık içerisinde yöntemler, malzemeler, araçlar ve ekipmanlar ile yüksek derecedeki yakınlığı içerir.

Yeterlilik, kültürel miras durumunun ve koruma mesleğinin etik ve pratik sınırları dahilinde, uzmanlık alanları içinde işlem yapabilmek için Konservatör & Restoratör'ün gerekli olan becerileri, bilgiye ve deneyime sahip olduğu zaman söz konusu olur. Bu, daha önce de temsil edildiği gibi bilgi ve becerilerin uygulamasına bir bütün olarak katılan koruma & restorasyon alanı dahilinde gerekli önlemler ile tutarlı ve sorumlu çalışma becerisini temsil eder. Bu, çeşitli durumlarda prensiplerini ve etik kurallarını uygulama ve yeni stratejik yaklaşımlar oluşturma ve mevcut olan koruma & restorasyon kavramlarını kullanma becerisini içerir. Çerçevenin inşasından sonra, bu, daha anlamlı tablolara doğru temsil ettiği becerileri, bilgileri ve görevleri basit bir şekilde özetleme haline gelmiştir. Bunlar, *Eğitim, Öğretim, Kültür ve Gençlikten* sorumlu AB Komiseri tarafından ihtiyaç duyulan Tanımlayıcıları temsil ederken, bu, çerçevenin yorumlayıcı yardımı olmadan kullanabilecek olduklarının öngörülmesi değildir.

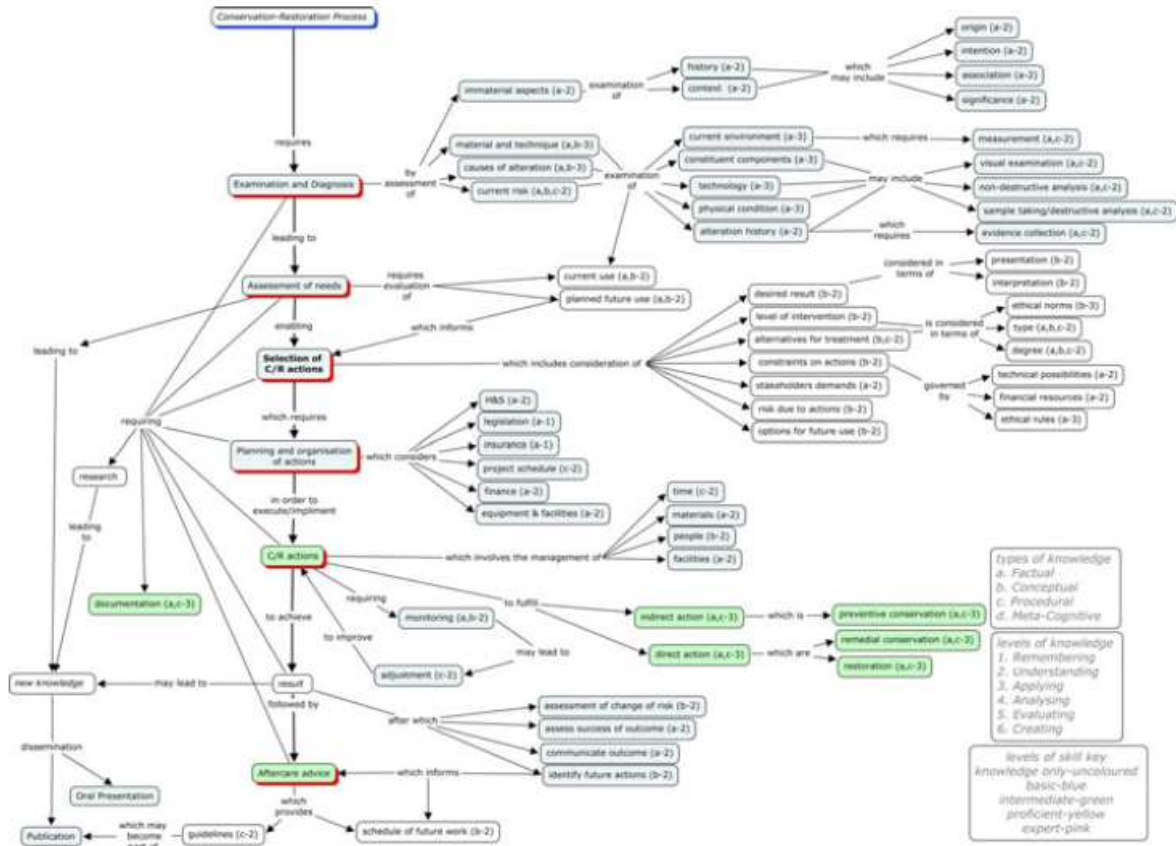
Yaklaşımların tartışılması ve yorumların sonuçlandırılması

EQF'de sunulmuş olan bilişsel alanlara karşı koruma & restorasyon sürecinin değerlendirilmesiyle, bu, mesleğe girmek için gerekli olan yeterlilik seviyesini tarif etmek için mümkün olmuştur.

Mesleği temsil eden E.C.C.O üyelerinden geniş bir yelpazedeki görüşleri göz önüne almış olan anlaşmalı sonuçları kolaylaştıran bu çalışmalar vasıtasıyla yaklaşım geliştirilmiş ve araçlar kullanılmıştır. Ölçülmemiş olmasında rağmen, alınmış olan geribildirimler, ulaşılan mutabakat ve referans çerçevesini öne süren inşa edilmiş belirli tanımlayıcıları ile bunun kolaylığı meslek için yaygın bir şekilde kabul edilebilir. Bu, sürecin istenen sonucu elde ettiği ve bu nedenle de ilgili görev ve yaklaşım konusundaki bölümde açıklanan konuların ilkinin tatmin ettiğini gösterir.

Daha önce sunulmuş olan ikinci konu ise anahtar yeterliliğin idrakini ve açıklamasını şekillendiren kültürel etkenler üzerine odaklanmıştır. Bu ise değerlendirmek için daha zordur. Küçük araştırmanın bu güne kadar üstlenilmiş olmasına rağmen, Avrupa'da Koruma & Restorasyon için yaklaşımın algılanan bir çeşitliliği bulunmaktadır. E.C.C.O, bu yelpazeyi içeren üyeliğe sahiptir. Kesin niteliklerini açıklamadan, kabataslak bir bölümlenme, Güney ve Kuzey Avrupa, Batı ve Doğru Avrupa arasında yapılabilir. Bu bölgesel farklılıklar, mesleğe girmek için gerekli olan beceri ve bilgi seviyelerinin anlaşılması ve algılanması konusunda açık bir şekilde farklılaşmalara yol açar. Yeterliliğin belirli bir yönüne itiraz eden hiçbir bölge olmadan, çerçeve için alınmış bir yanıt olarak, belirgin bir bölgesel eğilimlerin eksikliği, bunun evrensel olarak uygulanabilir olduğunu göstermektedir. Elde edilmiş olan hem mesleki yeterlilik hem de eğitim sağlama açısından aşırı derecede kuralcı olmayan tanımlayıcıların üretme hedefleri olduğunu onaylamaktadır. Üçünü konu ise: durumların belirli bir dizisi dahilinde kavramsal model, yorumu ve uygulanması arasındaki doğrusallığın eksikliği, adaptasyonu incelenmiş olan bazı ülkelerdeki gelecek araştırmaların bir meselesidir.

Beceri ve Bilgi ölçeğinin ve EQF 7. Seviye için kategorilerin uygulanması konusunda, bu belgede sunulmamış olmasına rağmen, yukarıdaki ve aşağıdaki seviyelerin doğrudan tespit edilmeye ihtiyaç duyduğu belirgin hale gelmiştir. Bu, sadece örgün akademik eğitim kapsamında değil, aynı zamanda sürekli olarak mesleki gelişim (CPD) ve çalışmanın daha sonraki yıllarda elde edilebilir olan uzmanlık seviyesi ile ilgili yapılmak zorunda oluşuydu. Alt taraftaki 6. Seviye mesleğe giriş için akademik düzeyde iken, mesleğe girmek ve bu alanda diğerleri Doktor seviyesini taahhüt etmek isterlerken, sonunda yeterliliğin daha yüksek bir seviyesine ulaşmak ve Koruma & Restorasyon alanı dahilinde bazı insanların Lisans düzeyinde eğitimi bırakmak isteyebileceklerini kabul etmiştir. EQF 6. ve 8. Seviyesinde ihtiyaç duyulan beceri ve bilgiler Hayat Boyu Öğrenme Avrupa Yeterlilik Çerçevesi'nde genel tanımlayıcılar kullanılarak değerlendirilmiştir. Bu süreç sırasında neyin belirgin hale geldiği ise şuydu; her bir düğüme atanana beceri ve bilgi düzeyinin ve kavram haritasının değiştirilmeye ihtiyaç duymamasıydı.

Şekil 3 Koruma & Restorasyon alanında çalışan bazı kişiler için bilgi ve beceri düzeyleri EQF 6. Seviyesi

Bu, çerçevenin yapısı için daha fazla itimat eklemiştir, EQF 6. Seviye bilgi ve beceriler için alttaki Şekil 3'e bakınız:

Sonuç olarak, mesleğe giriş gereksinimlerini karşılamak isteyen eğitim programları için bilginin iyi bilinen ve yaygın olarak uygulanan ölçek kullanımı bu kavramın okunabilirliğini kolaylaştırmaktadır. Gerekli olan şeyin detaylı açıklamasını sunarken, kavram haritasının ve bilişsel ölçeğin kombinasyonu, elde edilen bu unsurların her bir düzeni ve bunlar hakkında aşırı kuralcı olmaktan kaçınır. Mesleğe giriş izni veren eğitim yollarının çeşitliliğini tanıyan Koruma & Restorasyon'a girme yolunda esnek bir yaklaşım sunmaktadır. Aynı zamanda, bu yeterliliğin aynı seviyesini ödüllendirdiklerinde bile, farklı Avrupa Koruma & Restorasyon programları içinde eğitim

yaklaşımları ve müfredat çeşitliliğini tanımaktadır. Çerçeve, projenin başında göz önünde bulundurulmamış olan ek bir faydayı sunar: Potansiyel olarak, bu aynı zamanda ek eğitimin, mesleğe girmek isteyen bir birey için gerekli olduğu yerde, tanımlama yapmak ve bireylerin derslerinin kalitesini değerlendirmek amacıyla bir değerlendirme aracı olarak da kullanılabilir.

Teşekkürler Bu belgenin yazarları Jeremy Hutchings ve Susan Corr iken çerçeve, tüm çalışma grubunun entelektüel bir emeğini temsil eder. Dahil olan üyeler: Mechthild Noll-Minot, Almanya, David Aguilalla-Cuecco, Fransa, Jaap van der Burg, Hollanda ve Agnes Gall Ortlik, Katalonya. Toplu olarak, çerçeve gelişiminin her bir aşamasını işaretleyen muazzam bir iyi niyet, zaman ve bilgi cömertliği bulunmaktaydı. En büyük teşekkürler, aynı zamanda konsültasyon aşamasında işbirliği yapan ve geribildirim veren herkesedir. Aynı zamanda teşekkürlerimizi, tanımlayıcıların EQF 7. Seviyesi için kabul edildikleri yerde, Kopenhag'da 2009 yılı Şubat ayında düzenlenen E.C.C.O/ENCoRE toplantısına ev sahipliği yapan Rene Larsen'e de iletmekteyiz.

Açık Erişim Bu makale, yaratılan kaynak ve orijinal yazar/yazarları sağlayan herhangi bir ortamda herhangi bir ticari olmayan kullanım, dağıtım ve üretime izin veren Creative Commons Attribution NonCommercial Lisansı koşulları kapsamında dağıtılmaktadır.

Referanslar

- Anderson, L. W., & Krathwohl, D. R. (Eds.). (2001). *A taxonomy for learning, teaching and assessing: A revision of Bloom's Taxonomy of educational objectives: Complete edition*. New York: Longman.
- Anderson, L. W., & Sosniak, L. A. (Eds.). (1994). *Bloom's taxonomy: A forty-year retrospective*. Ninetythird yearbook of the National Society for the Study of Education, Pt.2. Chicago, IL.: University of Chicago Press.
- Bloom, B. S. (1956). *Taxonomy of educational objectives, Handbook I: The cognitive domain*. New York: David McKay Co Inc.
- CAC and CAPC. (2000). *Code of ethics*. Canadian Museums Association. Ontario: The Canadian Association for Conservation of Cultural Property (CAC) and The Canadian Association of Professional Conservators (CAPC).
- CON.BE.FOR. (2000). *Conservator-restorers of cultural heritage in Europe: Education centers and Institutes*. Lurano: Conbefor Ricerca Comparata Associazione Giovanni Secco Suardo.
- E.C.C.O. (2004). *Professional guidelines III basic requirements for education in conservation–restoration, adopted by its General Assembly, Brussels 2, April 2004*.
- E.C.C.O. (2009). *Report on the Questionnaire review of information on E.C.C.O. member organisations 2008*. Internal document, March 2009.
- ENCoRE. (1997). *The Document of Pavia, preservation of cultural heritage: Towards a European profile of the conservator-restorer*. Pavia: Associazione Giovanni Secco-Suardo. October 18–22, 1997, <http://www.encoreedu.org/encore/DesktopDefault.aspx?tabindex=1&tabid=188>. Accessed January 5, 2010.
- ENCoRE. (2001). *Clarification of conservation/restoration education at University level or recognised equivalent, Unanimously approved by the third General Assembly of ENCoRE 3rd General Assembly, June 19–22, 2001*. Munich, Germany.
- ENCoRE, E.C.C.O. (2004). *Professional guidelines III basic requirements for education in conservation–restoration, adopted by its General Assembly, Brussels 2, April 2004*.
- EU. (1999). *The Bologna declaration of 19 June 1999, joint declaration of the European Ministers of Education Recommendation of the European parliament and of the council of 23 April 2008 on the establishment of the European qualifications framework for lifelong learning, Official Journal of the European Union 2008/C 111/01*.
- European Community. (2008). *The European qualification framework for lifelong learning*. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities.
- Heritage Collections Committee. (1995). http://www.cmc.gov.au/working_groups/past_working_groups/heritage/heritage_heritage_collections_committee. Accessed January 5, 2010.
- Larsen, R. (2008). *Conservation–restoration education in the light of the European qualification framework for life long learning*. *Journal of Conservation–Restoration Education*, 1, 5–8.
- Lester, S. (1999). *Professional bodies, CPD and informal learning: The case of conservation*. *Continuing Professional Development*, 3(4), 110–121.
- Novak, J. D., & Canˆas, A. J. (2008). *The theory underlying concept maps and how to construct and use them*. Technical report IHMC Cmap Tools 2006-01 rev 01. 2008.
- Novak, J. D., & Gowin, D. B. (1984). *Learning how to learn*. New York: Cambridge University Press.
- Novak, J. D., & Musonda, D. (1991). *A twelve-year longitudinal study of science concept learning*. *American Educational Research Journal*, 28(1), 117–153.
- Weaver, J. R. H., Stout, G. L., & Coremans, P. (1950). *Report of a confidential inquiry into the cleaning and care of pictures in the national gallery*. Unpublished extracts published in *Museum*, 3(2), 113–176.
- Weinert, F. E. (2001). *Defining and selecting key competences*. *Concept of competence. A conceptual*

clarification. In D. S. Rychen & L. H. Salganik (Eds.), *Defining and selecting key competencies*.
Cambridge (State of Washington) and Göttingen: Hogrefe & Huber.